

Муқаддас Ислом динимиз инсонларни доимо тинч-тотув, ҳамикхат, кечиримли, бир-бirimizga дўст ва биродар бўлиб ҳаёт кечиришга буюради. Тариҳдан маълумки, динимизнинг мана шу кўрсатмасига амал қилиб яшаган мусулмонлар доимо бахт ва саодатда яшаганлар, тинч-тотув ҳаёт кечирганлар. Аллоҳ таоло Қуръони каримда мусулмонлар ўзаро акаува ва биродар экани ҳақида шундай марҳамат қилган: "Албатта, мўминлар биродардирлар"

(Хужурот сураси 10-оят). Муфассир олимларимиз бир онадан туғилган ака-уқадек аҳид, инонг бўлиб яшашлигимизга буюрилоқда, деганлар.

ЎЗАРО МЕҲР-ОҚИБАТЛИЛИК, БИРОДАРЛИК МЎМИНЛАРГА ХОСДИР

Ислом дини инсонларни доимо бир-бirlari билан яхши муомалада бўлиша буюрар экан, уларнинг муомалалари бегара бўлиши учун ўзаро муносабатлари ҳам самимий бўлиши лозимлигини таъкидлайди. Зоро, инсон табиатан киршилми қилиб яратилган, яйни у жамиятдан ажралиб, алоҳида яшай олмайди. Шундай экан, мўмин киши диний ва дунёвий ишларини тўғри йўлга кўйинида солих дусту ёрларни танлаши лозим. Ҳар бир мўмин инсон яйнига, ота-она ва устоzlар бу борада орқа-

миздан бизларга эргашиб, тақлид қилиб ўсиб келаётган ёш авлодларимизга ўрнек ва намуна бўлишимиз керак. Пайтамбаримиз саллоюҳ алайхи васалат муборак ҳадиси шарифларида бу борада даври қиёматчага келадиган барча умматларига ҳам дунё, ҳам оҳиратимиз учун энг керакли муборак сўзни марҳамат киладилар: "Бир-бирларингизга биродар бўлмагунингизча, мўмин бўлмайсизлар, мўмин бўлмагунингизча, жаннатнинг олмайсизлар" (Илом Муслим ривоятлари). Агар бу дўстлик

аллоҳ учун бўлса, у яна ҳам мустахкам бўлади, чунки Аллоҳ розилиги учун бўлган дўстликка ҳеч қандай дунёвий гараз аралашмайди. Бошқача қилиб айтганди, дунёвий ишлар юзасидан сен-менга бориб қолган тақдирда ҳам, уларнинг дўстлигига путур етмайди. Шунинг учун ҳам динимизда Аллоҳ учун дўстлашишга тарғиб қилиниб, бунга катта ажру мукофотлар ваъда килинган. Абу Дардо розияллоҳу анхудан ривоят қилинади: Расулуллоҳ салалоҳу алайхи васалат айтдилар: "Аршининг

атрофида нурдан бўлган минбарлар бор. Ушбу минбарларда либослари нур, юзлари нур бўлган бир қавм бўладилар. Улар пайғамбар ҳам, шахидлар ҳам эмаслар. Уларга пайғамбар ва шуходлар ҳавас қиласидилар", дедилар. Шунда саҳобалар: "Бизга уларни тавсифлаб беринг, ё Расулуллоҳ", дедилар. Шунда Расулимиз алайхиссалом: "Улар Аллоҳ йўлида бир-бирларига муҳаббат қиливчилар, Аллоҳ йўлида бирга ўтирувчилар, Аллоҳ йўлида бир-бирларини зиёрат қиливчилар", деб марҳамат қилдилар (Илом Муслим ривоятлари). Бизлар бутунги кунда бир-бirimizga ёмонлик қилиб кўйсан, кечириласиз, деб айтишга ҳам ботина олмаймиз. Аслида, узр сураси юкори савиядиги маданият ҳамда олий фазилати хулқларанданди. Қолаверса, Ислом динида, иркй камситиш ёки миллат ажратиш, инсон зотини таҳқирилаш кораланган. Инсон қайси миллат ва ирқдан бўлмасин, унга нисбатан камситиш – мазнавий қашшоклидир. Ҳозирги кунда бавзи инсонларга ҳато-камчилигини юзига айтсангиз, қабул қилмайдиган, унга душман бўлиб қоган ҳолатларни учратамиз. Камчилик ва ҳатоларни қабул қилмаслик кибранд сисобланади. Ҳадисларда қалбида зарра мидорича кибри бор инсон жаннатга кира олмайди, жаннат кибрли инсонлар учун ҳаромдир, дейилган. Шайтон ҳам кибри сабаб жаннатдан кувилган. Инсон ҳаётida кибланса, шайтон амалига эргашани учун шайтоннинг сафиди туради. Ҳаётимиз давомида ким дўст, ким душманлигини ажратади олсан, дунё саодати ва оҳират мукофотларига сазовор бўламиз.

Яхъон БАДРИДДИНОВ,
Норин туманинадаги "Бадриддинхози"
жомсөт массиди имом ҳатаби.

Har qanday davlatning tarixi birinchi navbatda, unda yashaydigan xalqning tarixi, aholisining soni va tarkibi, uning iqtisodiy va ijtimoiy tafsiflarida o'z ifodasini topadi. Dunyodagi har bir mamlakat, o'zining aholisi va uning yashash holati bo'yicha ishonchli ma'lumotga ega bo'lish maqsadida muntazam ravishda aholini ro'yxatga oladi.

AHOLINI RO'YXATGA OLIBSHING MAZMUNI VA AHAMIYATI NIMALARDAN IBORAT?

Aholini ro'yxatga olish yakunlariga qarab o'tmish va hozirgi davr haqida fikr va mulohazalar yuritish hamda kelajakni prognoz qilish mumkin bo'ladi. Aholini ro'yxatga olish bu mamlakat aholisining muayyan vaqtidagi "fotosurati"ni olish imkonini beruvchi umum davlat miqyosidagi keng ko'lamlı tadbir bo'lib, aholi to'g'risidagi ishonchli axborot manbai hisoblanadi. Mazkur tadbir respublikaning butun hududida yoki uning muayyan hududlarida o'tkaziladigan, belgilangan sanada aholining demografik va ijtimoiy-iqtisodiy tafsiflarini belgilovchi shaxsiga doir ma'lumotlarni yig'ish hamda ularga ishlov berish davriy jarayonidir. Aholini ro'yxatga olish bizga nima beradi? Bunda avalo, aholining aniq soni, yoshi, jinsi, fuqaroligi, milliy tarkibi (barcha aholi punktleri bo'yicha), oilaviy ahvoli, ma'lumoti, kasbi, uy-joy bilan ta'minlanganlik darajasi, mehnat resurslari, bandligi va ishsizligi, daromad manbalari kabilar bo'yicha batafsil ma'lumot to'planadi. Binobarin, mazkur ko'satsatichilar orqali aholi jon boshiga to'g'ri keladigan makroiqtisodiy ko'satsatichalar yuzaga chiqadi. O'z navbatida, yurtosholarimiz migratsiyasi to'g'risida aniq ma'lumotlar shakllantiriladi. Bundan tashqari, respublika va hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, yangi ish o'rinnari yaratish, ayollar va bolalar salomatligini yaxshilash va oilalarga yordam ko'satish bo'yicha dasturlarni manzilli ishlab chiqish imkoniyati kengayadi. Chunonchi, aholi punktlari infratuzulmasini yaxshilash, mehnat resurslaridan foydalanan va joylashtirish bo'yicha qisqa, o'rta va uzoq muddatli prognozlar, dasturlarni ishlab chiqishda bu ma'lumotlar niyoyatda qo'l keladi. Shuningdek, aholini ro'yxatga olish natijasida milliy barqor rivojlanish maqsadlarini amalgash oshirish ko'satsatichilarini shakllantirish va monitoringini yuritish, xalqaro tashkilotlar va foydalananuvchilar tahlillari uchun keng qamrovli axborotlar manbai yuzaga keladi. Oddiy qilib tushuntiradigan bo'lsak, tasavvur qiling, xonadoningizda 10 kishi yashaydi. Demak, bozor-o'char qilishda ular sonini hisobga olasiz. Falon kilo go'sht, falon litr yog', falon kilo un, qanchadir guruch va hokazo... Xonodon bekasi ana shu noz-ne'matlarni pishirib, dasturxoniga tortishda ham, tabiiyki, uydagi admlar sonini inobatda oladi. OiLangizdagilar uchun kiyim-kechak xarid qilishda ham xuddi shunday yo'l tutasiz. O'g'lingiz yo qizingizni biror to'garakka bermoqchisiz? Bu o'rinda uning qiziqlishi, qobiliyati, salohiyati, imkoniyatini hisobga olasiz. Endi savol tug'iladi: qanday qilib bu borada to'g'ri va oqilona qaror qilishga erishyapsiz? Javob aniq: chunki sizda oila a'zolaringning har biri haqida aniq va to'liq ma'lumotlar bazasi bor.

Aholini ro'yxatga olish bilan bog'liq choratdibirler sururatini ana shunga qiyoslash mumkin. Ko'ryapsizmi, aholini ro'yxatga olish, ya'ni birgina shu maliyot bilan qanchadan-qancha savollarga javob, qanchadan-qancha muammolarga yechim topish mumkin? Yuzaki va taxminiy ko'rsatkichlar bilan uzoqqa borib bo'lmaydi. Reja va dasturlarning manzilliliqi, islohotlarning samaradorligi bi boradagi ma'lumotlarning aniq va ishonchliligiga bog'liq. Shu bois ham donolarimiz azaldan yetti o'chab bir kesmoqni nasihat qilib keladi. Xalq maqoli esa yanayam hikmatli: sanamay, sakkiz demang!

Uchqun KARIMOV,
Uchtepa tumani statistika
bo'limi boshlig'i.

Ўзбек фотографияси тарихида кўплаб машҳур фотографлар ўзларидан бой маънавий мерос қолдирганки, ҳозиргача санъатимиз хазинасини нурга тўлдириб туради. Ана шундай ўз даврининг фидойи ижодкорларидан бири М.З.Пеньсондир (1893-1959). Бу ажойиб истеъод эгаси белорус заминида туғилган бўлиб, биринчи жаҳон уруши талафотлари сабаб, тақдир тақозаси билан саҳоватли ўзбек диёридан қўним топади. Ўз юртида рассомчилик мактабида таҳсил олганлиги, бу ерда унга "иш" беради.

БИР АСАР ТАРИХИ

ни олиб киради. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское фото" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўшҳайди", деб унинг ижодига юкори баҳо беради. Бунга жавобан муаллиф маҳоратини тинмай ошириб бориб, ҳаётни образлар орқали фотографиғи улудуб бадий акс этиришда фидойилик кўрсатади. У кўпроқ ҳаёт қайнаган жойда бўлар, айниқса, қишлоқдаги маданий, ижтимоий ўзғаришларни кузатиб, энг долзарб объектларни тезкорлик билан муҳрлаб, газетхонлар ёзгиборига ҳавола этаради. Ўзбек фотографиясининг олигинида ўзига тўлашади. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское фото" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўшҳайди", деб унинг ижодига юкори баҳо беради. Бунга жавобан муаллиф маҳоратини тинмай ошириб бориб, ҳаётни образлар орқали фотографиғи улудуб бадий акс этиришда фидойилик кўрсатади. У кўпроқ ҳаёт қайнаган жойда бўлар, айниқса, қишлоқдаги маданий, ижтимоий ўзғаришларни кузатиб, энг долзарб объектларни тезкорлик билан муҳрлаб, газетхонлар ёзгиборига ҳавола этаради. Ўзбек фотографиясининг олигинида ўзига тўлашади. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское foto" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўшҳайди", деб унинг ижодига юкори баҳо беради. Бунга жавобан муаллиф маҳоратини тинмай ошириб бориб, ҳаётни образлар орқали фотографиғи улудуб бадий акс этиришда фидойилик кўрсатади. У кўпроқ ҳаёт қайнаган жойда бўлар, айниқса, қишлоқдаги маданий, ижтимоий ўзғаришларни кузатиб, энг долзарб объектларни тезкорлик билан муҳрлаб, газетхонлар ёзгиборига ҳавола этаради. Ўзбек фотографиясининг олигинида ўзига тўлашади. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское foto" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўшҳайди", деб унинг ижодига юкори баҳо беради. Бунга жавобан муаллиф маҳоратини тинмай ошириб бориб, ҳаётни образлар орқали фотографиғи улудуб бадий акс этиришда фидойилик кўрсатади. У кўпроқ ҳаёт қайнаган жойда бўлар, айниқса, қишлоқдаги маданий, ижтимоий ўзғаришларни кузатиб, энг долзарб объектларни тезкорлик билан муҳрлаб, газетхонлар ёзгиборига ҳавола этаради. Ўзбек фотографиясининг олигинида ўзига тўлашади. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское foto" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўшҳайди", деб унинг ижодига юкори баҳо беради. Бунга жавобан муаллиф маҳоратини тинмай ошириб бориб, ҳаётни образлар орқали фотографиғи улудуб бадий акс этиришда фидойилик кўрсатади. У кўпроқ ҳаёт қайнаган жойда бўлар, айниқса, қишлоқдаги маданий, ижтимоий ўзғаришларни кузатиб, энг долзарб объектларни тезкорлик билан муҳрлаб, газетхонлар ёзгиборига ҳавола этаради. Ўзбек фотографиясининг олигинида ўзига тўлашади. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское foto" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўшҳайди", деб унинг ижодига юкори баҳо беради. Бунга жавобан муаллиф маҳоратини тинмай ошириб бориб, ҳаётни образлар орқали фотографиғи улудуб бадий акс этиришда фидойилик кўрсатади. У кўпроқ ҳаёт қайнаган жойда бўлар, айниқса, қишлоқдаги маданий, ижтимоий ўзғаришларни кузатиб, энг долзарб объектларни тезкорлик билан муҳрлаб, газетхонлар ёзгиборига ҳавола этаради. Ўзбек фотографиясининг олигинида ўзига тўлашади. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское foto" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўшҳайди", деб унинг ижодига юкори баҳо беради. Бунга жавобан муаллиф маҳоратини тинмай ошириб бориб, ҳаётни образлар орқали фотографиғи улудуб бадий акс этиришда фидойилик кўрсатади. У кўпроқ ҳаёт қайнаган жойда бўлар, айниқса, қишлоқдаги маданий, ижтимоий ўзғаришларни кузатиб, энг долзарб объектларни тезкорлик билан муҳрлаб, газетхонлар ёзгиборига ҳавола этаради. Ўзбек фотографиясининг олигинида ўзига тўлашади. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское foto" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўшҳайди", деб унинг ижодига юкори баҳо беради. Бунга жавобан муаллиф маҳоратини тинмай ошириб бориб, ҳаётни образлар орқали фотографиғи улудуб бадий акс этиришда фидойилик кўрсатади. У кўпроқ ҳаёт қайнаган жойда бўлар, айниқса, қишлоқдаги маданий, ижтимоий ўзғаришларни кузатиб, энг долзарб объектларни тезкорлик билан муҳрлаб, газетхонлар ёзгиборига ҳавола этаради. Ўзбек фотографиясининг олигинида ўзига тўлашади. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское foto" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўшҳайди", деб унинг ижодига юкори баҳо беради. Бунга жавобан муаллиф маҳоратини тинмай ошириб бориб, ҳаётни образлар орқали фотографиғи улудуб бадий акс этиришда фидойилик кўрсатади. У кўпроқ ҳаёт қайнаган жойда бўлар, айниқса, қишлоқдаги маданий, ижтимоий ўзғаришларни кузатиб, энг долзарб объектларни тезкорлик билан муҳрлаб, газетхонлар ёзгиборига ҳавола этаради. Ўзбек фотографиясининг олигинида ўзига тўлашади. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское foto" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўшҳайди", деб унинг ижодига юкори баҳо беради. Бунга жавобан муаллиф маҳоратини тинмай ошириб бориб, ҳаётни образлар орқали фотографиғи улудуб бадий акс этиришда фидойилик кўрсатади. У кўпроқ ҳаёт қайнаган жойда бўлар, айниқса, қишлоқдаги маданий, ижтимоий ўзғаришларни кузатиб, энг долзарб объектларни тезкорлик билан муҳрлаб, газетхонлар ёзгиборига ҳавола этаради. Ўзбек фотографиясининг олигинида ўзига тўлашади. Шу боис ҳам, ўша пайтдаги "Советское foto" журнали унинг юртимиз ҳаёти акс этган суратларни "бу шунчаки, фотопортаж эмас, балки рассом бўёқда чизган картинага ўш